

જયકચ્છ

OLDEST NEWS PAPER OF KUTCH : JAYKUTCH

સ્થાપના તા. : ૨૨મી ડાઇસેમ્બર, ૧૯૩૪

★ સત્યાચરણ ★ સિધ્ધાંત નિષ્ઠા

★ પ્રબળ પુરુષાર્થ

બંધસ્થાપક : ૨૫-૧૧-૧૯૬૦ એફ. પટ્ટણી
સલાહકાર : મનોજભાઈ પી. સોલંકી
તંત્રી : તેજસ સી. પટ્ટણી

○ સજીવખેતી ○ ગૌમહાત્મ્ય ○ પર્યાવરણ ○ ગ્રામોત્થાન ○ સ્વાવલંબન ○ આરોગ્ય

★ વર્ષ ૮૯ ★ સંવત. ૨૦૦૮ ★ વૈશાખ વદ ૧૧ ★ તા. ૧૫/૫/૨૦૨૩, ★ અંક ૧૦ ★ પાના ૪ ★ પોસ્ટ આવૃત્તિ તા. ૨૦/૫/૨૦૨૩ ★ RNI No. 1886/57

ગાયના ગોબરમાંથી બનેલું લીંપણ (પ્લાસ્ટર) મકાનને મજબુતી બક્ષે છે

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ ગોપાલના આ દેશમાં ગોપાલન ઓછું થઈ રહ્યું છે, કારણકે, ગાયોને પાળવા માટેનો ખર્ચ વધુ થાય છે અને આવક ઓછી થઈ છે. પણ પહેલાં આવું નહોતું. તેનું કારણ એ છે કે બળદો ખેતીમાં કામમાં લાગતા હતા. અને ગૌમૂત્ર અને ગાયનું છાણ ખાતરમાં અને જંતુરોધક તરીકે ઉપયોગમાં ખૂબ આવતું હતું.

ધીમેધીમે ટ્રેક્ટરો આવતાં બળદો નિરૂપયોગી બની ગયા. જૈવિકને બદલે રાસાયણિક ખાતરો અને જંતુનાશકોનો વપરાશ વધવા લાગ્યો. આવા રાસાયણિક પદાર્થોના ઉપયોગના કારણે પર્યાવરણ દુષિત થયું અને અનેક પ્રકારની બિમારીઓ વધવા લાગી છે. પણ ફરી એકવાર ગૌમૂત્ર અને ગોબરનું મહત્વ ધ્યાનમાં આવવા લાગ્યું છે. પંચગવ્ય એટલે કે,

ગાયનું દૂધ, ઘી, દહીં ગૌમૂત્ર અને ગોબરમાંથી અનેક પ્રકારની કારગત દવાઓ બનવા લાગી છે. દેશી ખાતરનો ગોબરમાંથી જ તૈયાર થાય છે. હરિયાણાના અંબાલામાં ઈટ, પ્લાસ્ટર અને ટાઈલ્સ પણ તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. ગોબરમાંથી બનાવાયેલ ઈટ મકાન બનાવવાના કામમાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવી રહી છે.

પ્રયોગો પરથી સાબિત થયું છે કે, બજારમાં મળતી અન્ય ઈટો કરતાં ગોબરની ઈટો વધુ મજબુત સાબિત થઈ છે. દિવાલો પર પ્લાસ્ટર કરવા માટે જેને વૈદિક પ્લાસ્ટર કહેવામાં આવે છે. આ પ્લાસ્ટર કોઈપણ વિકિરણોથી સુરક્ષા આપે છે.

કુકમાના શ્રીરામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટ ખાતે પણ ગાયના ગોબરમાંથી ગોમય પ્લાસ્ટર બનાવવાનો આરંભ થયો છે. જેને સારો પ્રતિસાદ મળ્યો છે. ટૂંકસમય માં આ પ્લાસ્ટર (લીંપણ) બજારમાં પણ ઉપલબ્ધ થશે.

ગૌ આધારિત ઉદ્યોગોને પ્રોત્સાહન આપવા રાજકોટમાં ૨૪થી ૨૮ મે રાષ્ટ્રીય કક્ષાનો 'ગૌ ટેક એક્સ્પો યોજાશે'

રાજ્ય તેમજ દેશભરમાંથી ૨૦૦થી વધુ ઉદ્યોગીઓ ભાગ લેશે : ગૌ ગ્રામ થીમ પર આબેહૂલ પ્રદર્શન તેમજ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો યોજાશે

ગૌ આધારિત ઉદ્યોગોને પ્રોત્સાહન આપવાના હેતુથી રાજકોટમાં રેસકોર્સ ગ્રાઉન્ડ ખાતે ૨૪ થી ૨૮ મે દરમિયાન 'ગૌ ટેક (ગૌ આધારિત વૈશ્વકિ રોકાણ શિબર સંમેલન અને પ્રદર્શન)નું આયોજન જી.સી.સી.આઈ. દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં દેશભરમાંથી ૨૦૦થી વધુ ઉદ્યોગીઓ ભાગ લઈને ગાય આધારિત ઉત્પાદનોનું નિદર્શન કરશે.

જેમાં ગોબરમાંથી બનેલા પ્લાસ્ટર, ઈટ, પ્લાયવૂડ, પેઈન્ટ, કાગળ, ફોટોકેમ સહિતની વસ્તુઓ પણ જોવા મળશે.

ગ્લોબલ કન્ફેડરેશન ઓફ કાઉ બેઈઝ્ડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ (જી.સી.સી.આઈ.) ના સ્થાપક તેમજ રાષ્ટ્રીય કામધેનુ આયોગના પૂર્વ ચેરમેન ડૉ. વલ્લભભાઈ કથીરિયાએ જણાવ્યું હતું કે, ગૌ ટેક એક્સ્પો નિમિત્તે રેસકોર્સ ગ્રાઉન્ડ ખાતે વિવિધ વિષયો સાથેના નવ સેમિનાર, ગૌ આધારિત થીમ પરના સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમો તેમજ વિશેષ પ્રદર્શન પણ યોજવામાં આવશે.

ગુજરાત સરકાર પ્રાકૃતિક ખેતી, ગૌ સંવર્ધન સાથે કૃષિ આધારિત ઉદ્યોગોને વેગ આપીને રોજગારી સર્જન તેમજ આર્થિક વિકાસ પર ભાર મુકી રહી છે, ત્યારે આ કાર્યક્રમની શુંબલાના ભાગરૂપે યોજાઈ રહેલો ગૌ ટેક કાર્યક્રમ પણ ગૌ આધારિત અર્થવ્યવસ્થાને વેગ આપશે.

આ કાર્યક્રમ સરકારથી વ્યવસાય (જી.ટુ.બી.) તથા વ્યવસાયથી વ્યવસાય (બી.ટુ.બી.) માટે એક મહત્વનો મંચ પૂરવાર થશે. આ ઉપરાંત ગૌ આધારિત ઉદ્યોગો- ક્ષેત્રો સાથે જોડાયેલી મશીનરી, ટૂંલોજી તેમજ ઉત્પાદનોનું પ્રદર્શન કરવામાં આવશે. જેનાથી ઔદ્યોગિક વિકાસ માટે પણ નવી સંભાવનાઓ ખુલશે.

રાજકોટ ખાતે યોજાનારા ચાર દિવસીય 'ગૌ ટેક એક્સ્પોમાં ગૌમૂત્રમાંથી બનતા ફિનાઈલ, સાબુ, જેવ-કિટનાશક ઉપરાંત ગોબરમાંથી બનતી અન્ય જીવનજરૂરી તથા સુશોભનની અનેકવિધ નવતર વસ્તુઓ જોવા મળશે.

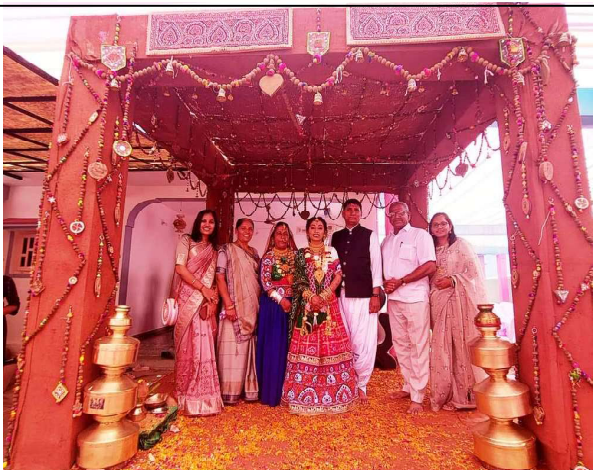

ગૌમાતાનું મહત્વ સમજાવવા ૧૦૦ કિલો ગોબરમાંથી બનાવ્યો લગ્નમંડપ

કચ્છના સુખપર ગામની ગોપ્રેમી નિશાબહેને પોતાનાં લગ્ન માટે પોતાના હાથે જ ગાયના ૧૦૦ કિલો ગોબરમાંથી લગ્નમંડપ અને કંકોતરી બનાવી છે.

@sadhanasaptahik

નિશાબહેન કહે છે કે ગાયનું મહત્વ ઘટતું જાય છે, દેશી ગાયનું મહત્વ વધે એ માટે મને આ વિચાર આવ્યો. ગાયના ગોબરનું લીંપણ કરીને અમે ખતે આ મંડપ તૈયાર કર્યો છે. આ મંડપ ૧૨ ફૂટ ઊંચો અને ૧૫ ફૂટ પહોળો છે. જેના પર હાથ વડે સુશોભન પણ કરવામાં આવ્યું છે. ગોબરના તોરણ અને ગોબરમાંથી બનાવેલ વિવિધ વસ્તુઓથી જ મંડપને શણગારવામાં આવ્યો છે. જીવનના ૧૬ સંસ્કાર પૈકીના લગ્નસંસ્કારમાં સંસ્કૃતિના સંવર્ધનની આવી અનોખી પહેલ કરનાર ગુજરાતના ખેડૂત પરિવાર સ્વજીભાઈ મેપાણીને, દિકરી નિશાબહેનને વંદન અને અભિનંદન...

મમુઆરાના સ્વયંસેવક દામજીભાઈ જાટિયાના સુપુત્રી જયશ્રીબેનના લગ્નનો માંડવો સંપૂર્ણ રીતે ગોબરથી સજાવાયો હતો. કચ્છમાં હવે ધીમે ધીમે ગોબર સજાવટનો મહિમા વધી રહ્યો છે. ત્યારે આ દિશામાં જાગૃતિ વધે તે સારી નિશાની છે. આગામી સમયમાં પણ આ રીતના દ્રશ્યો વધતાં રહેશે.

સજીવ ખેતી ઉત્પાદન, ગૌ ઉત્પાદન તેમજ ગ્રામોત્થાનને લગતી પ્રવૃત્તિ ધરાવનારાને પ્રચાર પ્રસાર માટે ઉત્તમ તક

○ એક વાર પ્રસિધ્ધિ: રૂ. ૨૫૦/- (૧ અંક)
○ એક વર્ષ સુધી પ્રસિધ્ધિ : રૂ. ૫૦૦૦/- (૨૪ અંક)
○ બે વર્ષ સુધી પ્રસિધ્ધિ: રૂ. ૧૦,૦૦૦/- (૪૮ અંક)

"જયકચ્છ"માં જાહેરાત આપવા માટે સંપર્ક કરો :
મો. ૯૯૨૫૧ ૭૪૬૯૯

ભાવિ પેઢીને શું આપીએ છીએ, તે મહત્વનું છે

(તમાકુને બદલે સજીવ ખેતીથી શાકભાજી-ફળો ઉગાડવા)

યેલ્લામાંદા રેડી. આંધ્રપ્રદેશના પ્રકાસમ જિલ્લાના સંથાનુથાલાપાડુના મોટા ખેડૂત છે. એકલા તે આ વિસ્તારના શ્રીમંત ખેડૂત છે એવું નથી. અહીં મોટાભાગના ખેડૂતો તેમના જેવા શ્રીમંત છે. કેમકે તે બધા તમાકુ ઉગાડે છે. જેની ઉપજ માટે રાસાયણિક ખાતરનો ભરપુર ઉપયોગ કરે છે જેના લીધે થતા કેન્સર કેટલાય લોકોના જીવ લીધા તે ઉપરાંત કેમિકલ્સના વધારે ઉપયોગના કારણે ઈકો સિસ્ટમ તેમજ ઉપયોગી જીવાતો, ઉંદર, દેડકા, સાપ પણ મરવા લાગ્યા, પરંતુ કોઈ વાત તેમને હેરાન કરી રહી હતી. તેથી ખેડૂતોના એક નાના સમૂહે રાતોરાત એક નિર્ણય લીધો અને તેમણે તમાકુની ખેતી બંધ કરી દીધી. અને તેના સ્થાને ઓર્ગેનિક ફળ, શાકભાજીની ઉપજ લેવાનો નિર્ણય લીધો. તેમણે

તજજોની સાથે બેસીને રણનીતિ બનાવી, ગાયનું ઇણ, ગૌમૂત્ર, અને લીમડા જેવાં અન્ય વૃક્ષોનાં પાંદડાંમાંથી બનેલા બાયોપેસ્ટીસાઈડનો ઉપયોગ કરીને જમીનમાં ઉંડે સુધી ઉતરેલું ઝેરી કેમિકલ્સ દુર કર્યું. આજે સ્વાસ્થ્ય માટે જાગૃત લોકો તેની પાસે ફળ, શાકભાજી લેવા જાય છે. તમાકુથી થતી કમાણી સામે લોકોને અપાતા સાચા સંતોષથી તેઓ ખુબ ખુશ છે.

(દેશી ગાયના ફાયદા જોઈ બનાવી ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ)

તા. મી. લ. ના. ડુ. માં જલિલકદુને કારણે રાજ્ય અને કેન્દ્રમાં થયેલા વિવાદ પહેલાં જ અહીંના એક એન્ટરપ્રેન્યોર એમ. આર. હરિ ચેરુવેલી ગાય પર એક ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ બનાવવાનું શરૂ કરી ચુક્યા છે. તે એક કેરળની દેશી ગાયની બ્રીડ પર આ કામ કરી રહ્યા છે. તેમણે દેશી ગાય ખરીદી કરવાનો પણ નિર્ણય લીધો.

સત્વમ

નેચરલ અને ઓર્ગેનિક

○ પંચગવ્ય ઉત્પાદન	○ કાંસા, તાંબાં, પીતળ
○ અનાજ	○ ના વાસણ
○ સિંધવ નમક	○ ગૌમૂત્ર અર્ક
○ માટીના વાસણ	○ ઔષધિઓ
○ કાચી ઘાણીનું તેલ	○ મસાલા
○ બુરો (સાકર)	○ ઘર વપરાશની
○ દેશી ગોળ	○ વસ્તુઓ

ક્રિષ્ના આર્કેડ, ગાંધી સર્કલ પાસે,
ઓધવબાગ રોડ, માધાપર (ભુજ)
સંપર્ક : મો. ૯૦૮૧૧ ૧૭૦૭૭

વૈદ્ય પ્રતિકભાઈ કૃષ્ણકાંતભાઈ પંડ્યા

(બી.એ.એમ.એસ) આયુર્વેદચાર્ય

આયુર્વેદ અને પંચકર્મ દ્વારા
સંપૂર્ણ ચિકિત્સા

સોમવાર થી શુક્રવાર સવારે ૧૦ થી સાંજે ૭ સુધી
સંપર્ક : મો. ૮૧૫૫૯ ૯૨૦૦૪

શ્રી સર્વસેવા સંઘ કાર્યાલય, સંતોષ સોસાયટી,
વી.ડી. હાઈસ્કુલની સામે, ભુજ (કચ્છ)

પ્રેરણા પુરી પાડી શકે તેવા બે કિસ્સા

આ ગાયની કિંમત દોઢ લાખ જેટલી હોય છે. પણ તે જરસી કરતાં તેનું પાલન કરવું ઘણું સરળ છે બસ તેને તાજું ઘાસ, સુરજપ્રકાશ, પાણી જ જોઈએ છે. તે ગમે તે વાતાવરણમાં ગોઠવાઈ શકે છે.

જો કે દૂધ ઉત્પાદનમાં તે ઓછું છે પણ તેના ગોબર, ગૌમૂત્ર

માંથી પન્થરોવાળી જમીન, પડતર ભુમિને પ્રાકૃતિક જંગલમાં ફેરવી શકાઈ છે. ઘાસ જે પશુ ખાય છે તેનું પોષક તત્વ જમીન સુધી પહોંચે છે આ બન્ને કિસ્સાઓમાં ભાવિપેઢીને ધ્યાને લેવાઈ છે.

(સૌ. મેનેજમેન્ટ ફંડા,
દિવ્યભાસ્કર, લે. એન
રઘુરામન)

ગાય માતાનું દૂધ અમૃત છે તો તેના અનંત ઉપકારનું આર્શિવાદ સ્વરૂપ અમૃત એટલે 'ગૌ મુત્ર'

આયુર્વેદમાં પ્રાચીનકાળથી ગાયનું દૂધ, દહીં, ઘી, ગૌમૂત્ર, ગોબર વગેરેનું મહત્વ વર્ણવાય છે. આ દ્રવ્યોને આયુર્વેદમાં 'ગવ્ય' કહેવાય છે. આ પાંચેયને મેળવો તે પંચગવ્ય બને છે. આ પાંચેયના સ્વતંત્ર ગુણધર્મ અને ઉપયોગ છે. અને પાંચેય દ્રવ્યોનો ઉપયોગ ગૌમૂત્ર ઔષધીમાં કરવામાં આવે છે. ગૌમૂત્ર ઔષધિના ચમત્કારીક પરિણામો પણ જોવા મળ્યાં છે. કચ્છમાં લુણી, પ્રાગપર રોડ, કુકમા, નાની નાગલપર, અંજાર રતનાલ, મેવાસા સહિતના સ્થળોએ આવી દવાઓ બને છે ગુજરાતમાં પણ અનેક ગામોમાં આવી પ્રોડક્ટસનો પ્રસાર વધી રહ્યો છે.

સજીવ ખેતી ઉત્પાદન, ગૌ ઉત્પાદન તેમજ ગ્રામોત્થાનને લગતી પ્રવૃત્તિ ધરાવનારાને પ્રચાર પ્રસાર માટે ઉત્તમ તક

○ એક વાર પ્રસિધ્ધિ:	રૂ. ૨૫૦/- (૧ અંક)
○ એક વર્ષ સુધી પ્રસિધ્ધિ :	રૂ. ૫૦૦૦/- (૨૪ અંક)
○ બે વર્ષ સુધી પ્રસિધ્ધિ:	રૂ. ૧૦,૦૦૦/- (૪૮ અંક)

"જયકચ્છ"માં જાહેરાત આપવા માટે સંપર્ક કરો :

મો. ૯૯૨૫૧ ૭૪૬૯૯

"જયકચ્છ"માં
ઓનલાઈન લવાજમ
ભરવા માટે વિગત

ખાતાનું નામ : જયકચ્છ
JAYKUTCH

બેન્ક : સેન્ટ્રલ બેન્ક ઓફ
ઈન્ડિયા

શાખા : ભુજ (કચ્છ)

ખાતા નંબર :

3183285279

આઈએફએસસી :

CBIN0280589

૨૬મ જમા કરાવ્યા બાદ

મો.નં. ૯૯૨૫૧ ૭૪૬૯૯

પર જાણ કરવી

(વાર્ષિક લવાજમ

રૂ. ૧૫૦/-)

(એક વર્ષથી વધુ સમય માટે પણ લવાજમ ભરી શકો છો)

ગાય માતાનું દૂધ અમૃત છે તો તેના અનંત ઉપકારનું આર્શિવાદ સ્વરૂપ અમૃત એટલે 'ગૌ મુત્ર'

આયુર્વેદમાં પ્રાચીનકાળથી ગાયનું દૂધ, દહીં, ઘી, ગૌમૂત્ર, ગોબર વગેરેનું મહત્વ વર્ણવાય છે. આ દ્રવ્યોને આયુર્વેદમાં 'ગવ્ય' કહેવાય છે. આ પાંચેયને મેળવો તે પંચગવ્ય બને છે. આ પાંચેયના સ્વતંત્ર ગુણધર્મ અને ઉપયોગ છે. અને પાંચેય દ્રવ્યોનો ઉપયોગ ગૌમૂત્ર ઔષધીમાં કરવામાં આવે છે. ગૌમૂત્ર ઔષધિના ચમત્કારીક પરિણામો પણ જોવા મળ્યાં છે. કચ્છમાં લુણી, પ્રાગપર રોડ, કુકમા, નાની નાગલપર, અંજાર રતનાલ, મેવાસા સહિતના સ્થળોએ આવી દવાઓ બને છે ગુજરાતમાં પણ અનેક ગામોમાં આવી પ્રોડક્ટસનો પ્રસાર વધી રહ્યો છે.

તા. ૧૨-૧૩-૧૪
જુનના યોજાશે
સજીવ ખેતી તાલીમ

કુકમાના શ્રીરામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટના ચિતન સાધના સ્થળ ખાતે તા. ૧૨-૧૩-૧૪ જુનના નિ:શુલ્ક સજીવ ખેતી તાલીમ શિબિરનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જેમાં બહેનો તથા ભાઈઓ સહપરિવાર ભાગ લઈ શકશે. તાલીમમાં વિભાવના, બીજ, રોગ, જીવાન, જમીનનું બંધારણ, માર્કેટીંગ, ખેતી ખર્ચ ઘટાડવો જેવા વિષયોનું પ્રેક્ટીકલ, થીયરીકલ માર્ગદર્શન અપાશે. નામ નોંધણી માટે ૯૪૨૬૫ ૯૨૮૧૦ નો સંપર્ક કરવો.

ઈજન

સજીવ ખેતી, ગાય,
પર્યાવરણ, પાણી,
ગ્રામોત્થાનને લગતા લેબ,
સમાચાર નીચેના સરનામે
અવશ્ય મોકલજાશે. અમે
તેને સ્થાન આપવા
પ્રયાસ કરીશું.....
- જયકચ્છ કાર્યાલય,
બીજા માળે, ૯, હાટકેશ
કોમ્પ્લેક્સ, છઠીબારી,
ભુજ (કચ્છ)
શ્રી રામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટ, ઠાકર
મંદિર પાસે, જુનાવાસ,
માધાપર (ભુજ) કચ્છ
ગૌકૃષિ સંશોધન કેન્દ્ર,
આહિર સમાજવાડીની સામે,
ગામડીયા ડુંગરની પાછળ,
કુકમા (ભુજ)
મોબાઈલ :
૯૯૨૫૧ ૭૪૬૯૯,
નોંધ : પત્રના લવાજમ પેટે
વાર્ષિક સહયોગ રૂ. ૧૦૦/-

કુકમામાં પંચગવ્ય સુજોક

ચિકિત્સા માર્ગદર્શન

કેન્દ્રનો પુન:પ્રારંભ

શ્રીરામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટ દ્વારા કુકમા મધ્ય કાયમી પંચગવ્ય આયુર્વેદ ચિકિત્સા - માર્ગદર્શન કેન્દ્રનો પુન: પ્રારંભ કરાયો છે. ટ્રસ્ટના પ્રાકૃતિક ગ્રામ કુકમા ખાતે સુવિધા ઉપલબ્ધ છે. વધુ વિગતો માટે મોબાઈલ નંબર ૯૬૯૭૧ ૭૭૧૯૮નો સંપર્ક કરવો. નિદાન નિશૂલ્ક રહેશે. આ ઉપરાંત પંચગવ્ય આયુર્વેદ અને સુજોક પદ્ધતિની સારવાર જાણીતા આયુર્વેદ નિષ્ણાંત ડૉ. દિપકભાઈ ચૌહાણ પણ તેમની સેવા રોજ સવારે ૯-૩૦ થી ૫ દરમિયાન નિશૂલ્ક આપશે. જેનો લાભ લેવા જણાવવાનું છે. આ ઉપરાંત શામજીભાઈ ભટ્ટી ગૌઆયુર સેલથેરાપી થી સારવાર આપશે.

દર બુધવારે આયુર્વેદ કેમ્પ

શ્રી રામકૃષ્ણ ટ્રસ્ટના સંકુલ ખાતે દર બુધવારે જાણીતા વૈદ્ય અમિતભાઈ ત્રિપાઠી પોતાની સેવા આપે છે. જેનો સમય સવારે ૧૦ થી બપોરે ૧૨ વાગ્યા સુધીનો છે.

આપના પેટમાં આ રીતે ઝેર જાય છે

શું આપ જાણો છો, કે રાસાયણિક ખાતરોના ઉપયોગથી ઉગાડવામાં આવી રહેલ અનાજ, શાકભાજી અને ફળ ફળાદિ વગેરેનો આપણા દૈનિક જીવનમાં આહાર તરીકે જે ઉપયોગ કરી રહ્યા છીએ તેના દ્વારા વાર્ષિક સૌ મિલીગ્રામ જેટલું ઝેર પણ આપણે તેની સાથે આરોગી રહ્યા છીએ? એટલું જ નહીં રાસાયણિક ખાતરોના ઉપયોગ એ સીમા સુધી પહોંચી ગયો છે, કે અગર જો તેને તાત્કાલિક અટકાવી દેવામાં આવે તો ઉપજાઉ ફળદ્રુપ જમીન પણ ઉજાડ થઈ જશે. તેનાથી ચોંકાવો નહીં, એ તો ઠીક છે, કે આટલી માત્રા મનુષ્યનો જીવ લઈ શકતી નથી, પરંતુ એ માત્રા ધીરેધીરે એક વર્ષ દરમ્યાન શરીરની અંદર પહોંચી જાય છે. તેના ફળ સ્વરૂપે મનુષ્ય તાત્કાલિક મૃત્યુને ભેટતો નથી, પરંતુ તે ધીરે ધીરે ગંભીર રોગનો શિકાર અવશ્ય બની જાય છે.

લખનૌની સેન્ટ્રલ યુ.એફ.બી.ડી. એસ. મેનેજમેન્ટના સંસ્થાના ટેકનિકલ ઓફિસરે તાજેતરમાં જ પોતાનો રીપોર્ટ પ્રસિધ્ધ કરતા જણાવ્યું કે આજે સમાજની દરેક વ્યક્તિ રાસાયણિક ખાતરો દ્વારા ઉગાડવામાં આવેલ શાકભાજી અનાજ અને ફળફળાદિના ઉપયોગથી દરરોજ ૦.૭૨ મિ.લી. ગ્રામ ઝેર ગટગટાવી રહ્યો છે. આ રીતે વર્ષ દરમ્યાન (૩૬૫ દિવસ) તે ૮૮.૫૫ મિ.લી. ગ્રામ આરોગી રહ્યો છે. તેમના કથન અનુસાર શાકભાજી અનાજ કે ફળફળાદિ ઉગાડવા જે રાસાયણિક ખાતરોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. ત્યાર બાદ તેની જાળવણી માટે તેની ઉપર કરવામાં આવતો દવાઓનો છંટકાવ લોકોના આરોગ્ય માટે મોટો ભય પેદા કરી રહ્યો છે. તેમણે એમ સંશોધન દ્વારા જણાવ્યું કે, વધારે ઉત્પાદન માટે રાસાયણિક ખાતરોના વધારે ઉપયોગથી ઉપજાઉ ફળદ્રુપ જમીનમાં મળી આવતાં પોષક તત્ત્વોનું સમતોલન પણ ઘણી તીવ્રતાથી બગડે છે. તેનાથી પેદા થતું અનાજ, શાકભાજી અને ફળફળાદિ વગેરે ખાવાથી લોકોમાં અનેક પ્રકારના ગંભીર રોગો પેદા થઈ રહ્યા છે. તેમણે જણાવ્યું કે, ઉત્પાદન વધારવા માટે પહેલાં ખેડુતોએ યુરિયાનો ઉપયોગ શરૂ કર્યો હતો. તેનાથી થોડાક વર્ષ માટે ઉત્પાદનમાં વધારો થયો, પરંતુ ત્યાર પછી તેમાં ઘટાડો થવા લાગ્યો. ત્યાર પછી ફોસ્ફરસ, પોટાશ, ઝીંક, સલ્ફર તથા અન્ય પ્રકારના ખાતરોનો ઉપયોગ શરૂ કરવામાં આવ્યો. પરંતુ ત્યાર પછી પણ સ્થિતિ એ છે કે, ઉત્પાદન વધ્યા પછી તેમાં ધીરે ધીરે ઘટાડો થવા લાગ્યો છે.

ટેકનિકલ અધિકારીએ જણાવ્યું કે રાસાયણિક ખાતરોના ઉપયોગથી ઉગાડવામાં આવેલ અનાજ, શાકભાજી અને ફળફળાદિ વગેરે. આ રસાયણોને પોતાની અંદર સુસી લે છે, જે સામાન્ય મનુષ્યના શરીરમાં ધીમે ધીમે ઝેર રૂપે ભળતું જાય છે અને એક સીમા મર્યાદા સુધી પહોંચ્યા પછી જીવલેણ રોગોનું રૂપ ધારણ કરે છે.

શ્રી કૃષ્ણએ જણાવ્યું હતું કે કોબીજના શાકને સડતું બચાવવા માટે મૌલાથિયાન નામના રસાયણમાં ડુબાડી તેને બજારમાં વેચવામાં આવે છે એજ રીતે પળવળ અને અન્ય શાકભાજીઓને પણ આ પ્રકારના રસાયણમાં ડુબાડી વેચવામાં આવી રહી છે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું કે આ પ્રકારના શાકભાજીના ઉપયોગથી અકાળે વાળ સફેદ થવા, આંખની જ્યોતિ ઓછી થવી, પથરી અને કીડની સાથે સંકળાયેલ વિભિન્ન પ્રકારના રોગો થાય છે. અનાજના માધ્યમ દ્વારા રાસાયણિક ખાતરોનો ઉપયોગ એવી સ્થિતિ સુધી જઈ પહોંચ્યો છે, કે અગર એનો ઉપયોગ જલ્દી નહીં અટકાવવામાં આવે તો ઉપજાઉ ફળદ્રુપ જમીન વેરાન થઈ જશે.

પાન મસાલામાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતું મેંથોલ, પાન મસાલા ખાવાવાળા પર સાઈકોલેક્ટિકની અસર કરે છે. તેની અસરથી પાનમસાલાનું સેવન કરનાર વ્યક્તિમાં માનસિક અસ્થિરતા પેદા થાય છે. એનાં વધુ પડતાં સેવનથી હૈડોકોર્ટીસો-એટાકિસ્યા વગેરે રોગો પણ થાય છે.

પી.એફ.એ.ના કાયદા અનુસાર પાન મસાલામાં મેંથોલની માત્રા ૦.૧ ટકા અર્થાત કિલોગ્રામ દીઠ એક ૧ મિ.લી. ગ્રામથી વધારે ન હોવું જોઈએ. એનાથી વિપરિત વિભિન્ન બ્રાંડના પાન મસાલાના ૧૩૦ સેપલ તથા વગર બ્રાંડ વાળા પૃષ્ઠ સેપલનો સર્વે કર્યા પછી ૭૫ ટકા સેપલમાંથી મેંથોલની માત્રા દર કિલોગ્રામ દીઠ ૧.૬થી લઈ સાડા છ મિ.લી. ગ્રામ મળી આવી. મેંથોલના ઉપયોગ આવશ્યકતા વધુ કરવાથી તંદુરસ્તી માટે નુકશાનકારક છે. વધુ માત્રામાં સેવન કરવાથી સાઈકોલેક્ટિક અસર તથા માથાનો દુખાવો, આંતરડાના રોગો વગેરે થાય છે. મેળામાં વેચાતા ખાદ્ય પદાર્થોમાં વિષજન્ય અસર ધરાવતા રંગોની ભેળસેળ મળી આવી છે. શેકેલા ચણાના લેવામાં આવેલ સેપલના પચાસ ટકા સેપલમાંથી જેરી રંગમાંથી કેટલાક રંગો તો કેસર જેવા રોગો પેદા એવી જાહેરાત પણ કરી દેવામાં આવી છે.

ઓનલાઈન

લવાજમ ભરવા માટે

ખાતાનું નામ : જયકચ્છ JAYKUTCH
બેન્ક : સેન્ટ્રલ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા શાખા : ભુજ (કચ્છ)
ખાતા નંબર : ૩૧૮૩૨૮૫૨૭૯ ૩૧૮૩૨૮૫૨૭૯
આઈએફએસસી : CBIN0280589
રકમ જમા કરાવ્યા બાદ
મો.નં. ૯૯૨૫૧ ૭૪૬૯૯ પર જાણ કરવી
(વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧૫૦/-)

સજીવ ખેતીમાંથી મળી શકે અહિંસક આજીવિકા

દરેક વ્યવસાયમાં પિતા પાસે પુત્ર હોશિયાર થઈ જાય, વારસાના હથિયારો અને ઓજારો તેને કામમાં આવે, કામ પણ એ જ રીતે મળી રહે, કશી મુશ્કેલી

વિના નવા નવા ધંધાદારીઓ ઉત્પન્ન થતા જાય અને વારસો ચાલ્યા કરે

અહિંસક આજીવિકા પ્રાપ્ત કરવા માટે લોકો સામે યોગ્ય યોજનાઓ મુકવી એ સહેલું કામ નથી. ભુખ્યો માણસ ગમે તે કરીને પેટ ભરવા તૈયાર થઈ જાય છે. પછી ખાઈ શકાય તે ચીજ મળે તે ખાઈને માણસ એક વાર પેટ ભરી લે છે. પછી જે થવું હોય તે થાય. જ્યારે જંગલોમાંથી ફળફળાદિ કે ખાવા લાયક વસ્તુઓ ન મળે, તો પશુ-પક્ષી મારીને માંસ-મચ્છી કે જે મળે તે ખાઈ લેવાની વૃત્તિ રોકી શકે નહીં. અને આજસુ તથા બેદરકારી ભર્યું જીવન જીવી માનવ પશુ કરતાં બહુ વધારે સારો હોઈ શકે નહીં.

આ સ્થિતિમાં બચાવ કરવા માટે, મહાહિંસામાંથી અલ્પહિંસામાં લાવવા માટે તેને ખેતી શીખવવી પડે છે. અને એ રીતે માનવજીવન વ્યવસ્થાના સેંકડો ધંધાઓને એક બીજાની સહાયમાં ગોઠવાઈ જ જવું પડે છે. અને ધંધાદારી મદદમાં સેંકડો કારીગરીઓને ગોઠવાઈ જવું પડે છે.

આ રીતે સેંકડો ધંધા, સેંકડો કારીગરોના ધંધાની આવશ્યકતા ગોઠવાઈ જાય છે. ઘરમાં અને કુટુંબમાં સારી રીતે જીવન ચલાવી શકાય માટે પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ ઉપયોગી અને ક બાબતોમાં નિષ્ણાત થવા યોગ્ય શિક્ષણ અને તાલીમ લઈને તૈયાર થવા જ જોઈએ.

આ સમગ્ર તંત્ર રીતસર ગોઠવાય, તો જ જેમ બને તેમ અહિંસક રીતે પ્રજા આજીવિકા મેળવી શકે, અને એમ સમગ્ર પ્રજા વિના દબાણે યોગ્ય રીતે જીવન-જીવતી ગોઠવાઈ જ જાય. આ બધી તૈયારી અંકે પછી એક થઈ શકતી નથી. એ સઘળું અમુક વખતમાં એકીસાથે અમલમાં આવી જાય તો જ કામ ચાલે. ખેડુત ખેતરમાં ખેતી કરવા જાય, પછી હળ લેવા જાય. પછી સુથાર લાકડું કાપવા હથિયાર લેવા જાય, પછી લુહાર લોહું લેવા જાય, પછી લોહું આપનાર ખાણ ખોદવા જાય, ખાણ ખોદનાર લોહું ક્યાંથી નીકળશે? તેના જાણકારને શોધવા જાય, તો ખેડુત અનાજ ક્યારે ઉત્પન્ન કરે? આથી એમ કહેવું જ પડે કે કોઈ વિશિષ્ટ મહાવ્યવસ્થાપક નિષ્ણાંતે પોતાની તીવ્ર જ્ઞાન શક્તિના બળથી

દરેક પ્લાનો મગજમાં ગોઠવી તુરંત અમુક જ વખતમાં અમલ કરાવી દીધેલો હોવો જોલએ અને સડસડાટ કામ ચાલુ થઈ ગયેલું હોવું જોઈએ. ભલે પછી તેમાં લોકો વિશેષ નિષ્ણાંત પાછળથી થયા હોય. પરંતુ એક વખતના જરૂરી તમામ સાધનો

એશિયાળો થઈને પારકી મહેનત ઉપર દયાનો રોટલો ખાવાનો વારો આવે. તમામ માનવોનો રીતસર યથા યોગ્ય ઉપયોગ ગોઠવાઈ જવાથી ક્યાંય અવ્યવસ્થા, ભાંગફોડ, ગુડાગીરીને અવકાશ જ ન મળે.

ધંધો પણ એવો શાંતિનો કે આજીવિકા પુરતું અમુક વખત કામ કરવાથી તે મળી શકે. બાકીનો વખત જીવન સુધારવામાં, સંસ્કારી બનવામાં, શાંત અને ઉમદા બનવામાં, ઉત્તમ વિચાર અને ઉત્તમ આવલંબન લેવામાં જાય, જેથી ટોળટપ્પા તોફાન-મસ્તી, વધારે પડતા પ્રેક્ષણાકો અને તમાસા જોવામાં, કે નવરા પડી રહેવામાં વખત ન ગાળતા જીવનના યોગ્ય ઘડતરમાં જ સમય ગાળે.

આ જાતની વ્યવસ્થા જાહેર જીવનમાં રાખવામાં આવી. જાહેર જીવન જ એવું આદર્શ અને ઉદાત્ત રાખવા માટેની ગોઠવણ કરવામાં આવી કે જેથી ક્યાંય દોષો પ્રવેશવા પામે નહીં.

પિતા પાસે પુત્ર હોશિયાર થઈ જાય. વારસાના હથિયારો અને ઓજારો તેને કામમાં આવે. કામ પણ એ જ રીતે મળી રહે. કશી મુશ્કેલી વિના નવા નવા ધંધાદારીઓ ઉત્પન્ન થતા જાય અને વારસો ચાલ્યા કરે. અને આ જ સાચી પધ્ધતિ છે. જે ટકાઉ છે.

ખેતી કરનારને હળની જરૂર પડે છે, ખેડુતો કોઈ હળ તૈયાર કરવા બેસી શકે? તે તૈયાર કરી આપનાર સુથાર તેને જોઈએ. સુથારને હળમાં નાખવાના ખીલાની જરૂર પડે, તે કંઈ સુથાર બનાવી શકે? તે તો લુહારને ત્યાંથી લાવવા પડે. લુહાર ખીલો ઘડી આપે. લોહું ખાણમાંથી લુહાર કાઢી શકે નહીં, ત્યારે તે કામ કરનારાઓનો વર્ગ ઉભો થાય.

અને કામો પ્રાથમિક કક્ષામાં તો લગભગ એકીસાથે જ ગોઠવાઈ ગયેલા હોવા જોઈએ. આખી મશીનરી પુરી ગોઠવાયા વિના એક છોડેથી શરૂ થયેલું કામ બીજે છોડેથી નીકળી શકે જ નહીં.

આનું પરિણામ એ આવ્યું કે દરેક માણસોને પોતાની આજીવિકા મેળવવા પુરતું કામ મળી ગયું. કોઈ નવરો નહીં કે જેથી નખ્ખોદ વાળે. કોઈ બેકાર નહીં કે જેથી કોઈનીય.

બીજા વિશ્વયુદ્ધ પછી કરોડો રૂપિયાનો દારૂગોળો વધી પડેલ, જે ઠેકાણે પાડવા ફર્ટીલાઇઝર બનાવ્યું મારી ફર્ટીલાઇઝરની શોધ અને સિદ્ધાંત ખોટો હતો....

ફર્ટીલાઇઝર (રાસાયણિક ખાતર)ના શોધક જર્મન વૈજ્ઞાનિક

શ્રી જસ્ટલ લીબીગે

“ભગવાન મને માફ કરે મેં ફર્ટીલાઇઝરની શોધ કરીને બહુ મોટું પાપ કર્યું છે”

મારો કેમિકલ ફર્ટીલાઇઝરના સિદ્ધાંત, થીયરી અને શોધ તદ્દન ખોટી હતી. તેના કારણે જમીનમાં રહેલા કરોડો બેક્ટેરિયા અને અર્ધવાર્મ (અળસીયા) જેવા જીવો મરી જાય છે. તેમની હત્યા થઈ જાય છે. જમીન નિહાવ (ડડ) બની જાય છે. ફર્ટીલાઇઝરો ગરમ હોવાથી જમીનનો ભેજ ખતમ થઈ જાય છે. પાકોને નુકશાન થાય છે. સેન્દ્રિય તત્ત્વોનો નાશ થાય છે.

ફર્ટીલાઇઝરની ઉત્પન્ન અને, ફળો વગેરે ખાવાથી મનુષ્યોમાં રોગો અને મૃત્યુનું પ્રમાણ વધ્યું છે. તેના કારણે પાકોમાં પણ જીવો અને રોગોનું પ્રમાણ વધ્યું છે. મારી શોખના વિનાશક અને ભયાનક પરિણામો જોયા પછી મને ખૂબ જ પસ્તાવો અને દુ:ખ થઈ રહ્યું છે. હું સમગ્ર માનવ જાતિનો, કુદરત અને ભગવાનનો ગુનેગાર છું.

શું તમને ફોલો રૂપિયાની અઠવાડી આવા મોતના વાવેતર માટે?

રાસાયણિક ખાતર ભયંકર ઝેર છે. પ્રતિબંધ પુસ્તકો અનિવાર્ય

છાણ સોજાની ખાણ, બળદ પ્રજાના પાલનદાર

જગતના તાંત ખેડૂતભાઈઓ જેરી ખાતર બંધ કરવા આજેજ પતિજા લ્યો. બળદથીજ ખેતી કરો.

ખેતીવાડીમાં પક્ષીઓની મહત્વની ભૂમિકા

ચકલી બચાવવાનું અભિયાન પક્ષીઓ દ્વારા નર્લી દેખાતી આડકતરી સમાજસેવા માટે હાલના સમયમાં ખૂબજ જરૂરી છે. જેથી આડકતરી સેવાઓમાં તેઓની અનેક પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓ માનવ વસાહત માટે ખૂબ જ લાભદાયી છે.

પક્ષીઓનું મહત્વ શું છે તે વિશે જોઈએ તો પક્ષીઓના મહત્વને કારણે તેને બચાવવાં જરૂરી છે.

(૧) પક્ષીઓ કિટક નિયંત્રણ કરે છે. (૨) પક્ષીઓ પરાગનયન કરે છે. (૩) પક્ષીઓ બીજ ફેલાવે છે. (૪) પક્ષીઓ સફાઈ કામદાર છે. (૫) વનસ્પતિ જગતનો પ્રસાર તેમજ આકાર આપવામાં મોટો ફાળો છે. (૬) પક્ષીઓ પરવાળાને જીવંત રાખે છે. (૭) પક્ષીઓ માનવજગતના વિકાસમાં ઉપયોગી એવાં વિજ્ઞાનને પ્રેરણા અને દિશા આપે છે. (૮) કૃષિ જગતમાં ઉપદ્રવી જીવાતનો ખાત્તો બોલાવે છે.

પક્ષીઓ ખેતીવાડીમાં ઉગતા પાકમાં થતી અનેક પ્રકારની જીવાતો ઉડતી જીવાતોનું ભક્ષણ કરી રોગથી બચાવી પાકનું મહત્વપૂર્ણ સંરક્ષણ પણ કરે છે. તાજેતરના અભ્યાસમાં જણાય છે કે, પક્ષીઓ દર વર્ષે ૪૦૦થી ૫૦૦ મિલીયન જંતુઓ ખાઈ જાય છે. આ રીતે પક્ષીઓ જૈવિક નિયંત્રણ કુદરતી કરતાં હોય છે.

આ પક્ષીઓની બીજી સેવા નોંધપાત્ર એ છે કે, તેઓ પરાગનયનનું મહત્વનું કાર્ય પણ કરતાં હોય છે. જેમાં હર્મીંગ બર્ડ પક્ષીઓ પરાગનયનમાં મોટા પ્રમાણમાં ફાળો આપે છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં 'સાલ્વીયા' જાતિના ઝાડનું પરાગનયન ફક્ત પક્ષીઓ દ્વારા જ થાય છે. પાંચ ટકા છોડ એવા છે કે જે ખોરાક કે વાતરીકે ઉપયોગી છે તેનું પરાગનયન પણ અદ્રશ્ય રીતે થઈ જાય છે. એક સર્વે અનુસાર પુષ્પની ૩૧ પ્રજાતિઓ અને તેનું પરાગનયન કરતા પક્ષીઓ લુપ્ત થઈ ગયા હોવાનું જાણવા મળેલ છે.

પક્ષીઓ કુદરતના સફાઈ કામદાર પણ છે. ગીધ એક મૃતભક્ષી પક્ષી છે. જે મરેલાં ઢોર-પ્રાણીઓને ખાય છે. અને મૃત પ્રાણીઓ દ્વારા ફેલાતા ગંભીર

રાસાયણિક ખાતર અને પેસ્ટીસાઈડ્સ ચકલીઓ માટે ઘાતક

ચકલીઓનું આયુષ્ય ટુંકું હોય છે. રાસાયણિક ખાતર અને પેસ્ટીસાઈડ્સની અસર યુક્ત અનાજ ખાઈને ચકલીઓની ઈડાં મુકવાની ક્ષમતા ઓછી થતી જાય છે અને જીવન વહેલું પુરું થવાથી ચકલી સહિતના ઘણા પક્ષીઓની સંખ્યા ઓછી થઈ રહી છે. ધીમે ધીમે નપુંસકતા માનવજાતમાં પણ ફેલાઈ રહી છે. માટે કેમિકલયુક્ત આહાર છોડીને શુદ્ધ ઓર્ગેનિક (ગાય આધારિત ખેતી) આહાર અપનાવવો એ સમયની માંગ છે. આવનારા સમયમાં ભયંકર રોગોથી દેશ અને પ્રકૃતિનું રક્ષણ અને જતન કરવું આજનો સાચો ધર્મ છે.

રોગોને અટકાવે છે. એક ગીધ તેના જીવનકાળ દરમિયાન લાખો રૂપિયા બચાવી આવા મૃતક કચરાનો નિકાલ કરી કિમતી સેવા પુરી પાડે છે. આ ગીધ આજે લુપ્ત થવાને આરે છે. ત્યારે કચ્છમાં પણ ગણતરીના ગીધોની પર્યાવરણવાદીઓ ચિંતા કરી રહ્યા છે. એશિયામાં ગીધના પતન બાદ કુતરાઓની વસતિ વધી ગઈ છે. જે હડકવા ફેલાવવા માટે જવાબદાર છે. તેનાથી અનેક માનવીઓ મોતને ભેટે છે.

આ પક્ષીઓ અનેક કિમતી વનસ્પતિઓ, વૃક્ષો, છોડના બીજને ફેલાવવાનું પણ ખૂબ જ મહત્વનું કાર્ય કરે છે. જે કૃષિ જગત માટે આર્થિક વાદરૂપ છે. આ પક્ષીઓ લાંબી મુસાફરી કરે છે. હવામાનના પલટા સાથે તે સ્થળાંતર કરી છેક સાઈબીરીયાથી ભારતમાં ખોરાકની શોધમાં આવે છે. આ પક્ષીઓ મળત્યાગ દ્વારા બીજનો ફેલાવો કરે છે. અને તે છોડને કુદરતમાં પાછો લાવે છે. એકથી બીજી જગ્યાએ લઈ જઈ તેનો વિસ્તાર કરે છે. ખાસ કરીને દરિયાઈ પક્ષીઓ દરિયાઈ પક્ષીઓ દરિયાઈ કોટલ જેવા સમુદ્રી પર્યાવરણને ફળદ્રુપ કરવામાં મદદરૂપ થાય છે.

પક્ષીઓએ માનવજાતને સદીઓથી નવાં સંશોધનો માટે પણ પ્રેરણા આપેલ છે. વિમાનની ઉડાન તેનું એક પ્રમાણ છે. પક્ષીઓ

એક સમયે સંદેશવાહક બનીને ઉડાન દ્વારા પણ હવામાનના પલટાઓની પણ જાણકારી આપે છે. અને પર્યાવરણમાં આ ફેરફારનો ઝડપથી પ્રતિભાવ આપે છે તેના કારણે કલાઈમેટ ચેન્જ જેવા ખતરાઓની ચેતવણી પણ આપતા હોવાનું મહત્વનું કાર્ય કરે છે.

આ ચકલીઓની વાત કરીએ તો હવામાં ફરતા બેક્ટેરીયા અને વાયરસને ખાઈ જાય છે. વાયરસને નરી આંખે જોવાની કુદરતે તેમણે અનોખી ક્ષમતા આપી છે. ફાંસના સંશોધન મુજબ છેલ્લા એક દાયકાથી પૃથ્વી પર જુની બિમારીઓ ફરી જન્મી છે. જેની પાછળ ઘટતી જતી ચકલીઓની સંખ્યા જવાબદાર છે. તેના અનેક પુરાવાઓ પણ છે. આવી એક બિમારી સ્વાઈનફ્લુ છે. વર્ષો પહેલાં અસ્તિત્વમાં આવેલો સ્વાઈનફ્લુ ફરી પાછો જાગૃત થયો તે માટેના કારણોમાં એક આ ઓછી થતી જતી ચકલીઓ છે.

ઉભા મોલમાં ચકલી કચારે સારો દાણો ચણતી નથી સહેજ બગડેલો કે જીવાત વાળો દાણો સૌ પ્રથમ ચણે છે. આમ પાકમાં લાગેલા કીડાઓને સાફ કરવાનું કામ ચકલીઓ જ કરે છે.

સાંપ્રત સમયમાં પર્યાવરણને બચાવવાનો આપણો યુગધર્મ છે. ત્યારે અનેક સેવાભાવી સંસ્થાઓ આગળ આવી છે અને વધુ લોકો જાગૃત થાય તે માટેના પ્રયાસો કરે છે. આ પ્રયત્નો હજુ વધારવાની જરૂર છે. આપણી સંસ્કૃતિમાં કીડીને કણ અને ચકલી ને ચણની સાથે સાથે તેઓની નવી સમસ્યા રહેઠાણની ઉભી થઈ છે ત્યારે ચકલીઘર, પાણીના કુંડાં, દાણાથાળી વગેરે માટીના બનાવીને લોકોમાં વિતરીત કરવાની પ્રવૃત્તિ પ્રસંશનીય છે. આપણે દેશી બાવળ જેવાં કાંટાળા વૃક્ષો પણ વાવવા જોઈએ. કારણકે તેમાં ચકલીઓ અને અન્ય પક્ષીઓને આશ્રય અને સંરક્ષણ મળી રહે છે. આ ઉપરાંત વધુ ચબુતરા પુનઃ બને તેવા પ્રયાસો પણ જરૂરી છે. ખેતરવાડીમાં 'ટી' થાંભલા મુકીને તેમાં તાર બાંધીને પણ પક્ષીઓને બચાવી ખેતરના સંરક્ષણ માટે કિમતી કાર્ય કરવું જરૂરી છે.

અનુભવસિદ્ધ પ્રયોગો

– ૩૦૦ ગ્રામ ફણગાવેલા મઠ કે મગ દરરોજ ખવડાવવાથી એકાદ મહિનામાં માદા પશુ વેતરે આવે છે.

– શતાવરીના મૂળનું ચુર્ણ ૧૦ થી ૧૫ ગ્રામ પશુને ૩૦ દિવસ ખવડાવવાથી વેતરે આવે છે.

– બાજરીના પાન અને ગુંદીના પાનને સુકવી, તેને બાળીને રાખ ૫૦૦ ગ્રામ જેટલી પશુને બે દિવસ ખવડાવવાથી પશુને માટી ખસતી નથી.

– કણજીનું તેલ પશુને સવાર સાંજ પાંચ દિવસ લગાવવાથી ખરજવું મટે છે. તાજ કે વાસી કઢી (હળદરવાળી) પશુને ખરજવાં પર લગાવવાથી પશુને ખરજવું મટે છે.

– બીલીના બે નંગ ફળ ને બાળીને કુવારના ૫૦૦ ગ્રામ પાન સાથે વાટવા. આ મિશ્રણને ઉકાળવું અને પશુના ભાંગેલા પગ પર લેપ કરીને પાટો બાંધવો તેનાથી દુઃખાવો ઓછો થશે અને સોજો ઉતરી જશે.

v 5XGJXUJELHFF TWZ6LGF5EGMZ !
IDP,IP. TPFMGMIBTYF5 UPT, GJ GJZ6 AGGJG
EFL FEFL5Z, UJL5BNAFWMGFLCFS; VF HXP

v 5XGJ6U DRSOF: HFF TW/FAFC/ N4D19H
VIE, LGSF5F5G; ZB[EFL, . TPF5f6LpDZLYUJZD
SZJFVFA86 GJXSDRSWJF FEFL5Z ZUJFVZJTRZ
YL5IRINJ; ; FZJZSJFYL5XQZET YXP

v A/ NGSFVWJ[ti ZJTGFSZ; LTF GFSFGM F
SZJFLALD OJFM60TLGLVQ-h VBJ[KPVFp5ZNF
NKLAMZLGFJ GZ; VQO58F5F5EGMZ; IDz SZLGSB
5Z, UBJFYL RZYL5IRINJ; DF-h VBJ[KP

ગોબર ગેસ : કુદરતી રીતે ઉત્પન્ન થતા જીવોનો

રક્ષક, ઉપયોગી ખાતરનું માધ્યમ

ગોબર ગેસ બનાવવાથી કોઈ જીવ હિંસા થતી નથી. છાણ અને પાણી મીક્ષ કરવાથી જીવોને જીવંત દાન મળે છે. કોઈપણ સમયે ગાયના છાણમાં ૪૮ મિનિટ પછી જીવ કુદરતી રીતે ઉત્પન્ન થાય છે. તે છાણને પાણીમાં મીક્ષ કરવાથી જીવો સુરક્ષિત જ રહે છે. આ છાણમાંથી ફક્ત ગેસ બહાર નીકળે છે. જે ગેસરૂપી હવા બળતણ તરીકે ઉપયોગી થાય છે. (સ્વરી) રબડી છાણમાં જીવો સુરક્ષિત રહે છે. આપણે તેને અડતા પણ નથી. આગળ જતાં આ રબડી ખાતર તરીકે જમીનમાં ખેતીના પાકમાં ઉપયોગી થાય છે. જીવો તો જીવાત જ રહે છે. જમીનને પોષણ મળે છે. પાકને પોષણ મળે છે. પાંજરાપોળોએ ગોબરગેસ પ્લાન્ટ બનાવી સંસ્થાને આર્થિક રીતે પગભર થવા ઉપયોગ કરવો જોઈએ. જેથી ઉર્જા બચશે, પર્યાવરણ બચશે.

બીજની પસંદગી-જાળવણી

ચાલુ વર્ષે સારી જાતના બીજમાંથી થયેલ પાકનાં છોડવાંમાંથી વધુ દાણા થયા હોય, દાણા ભરાવદાર થયા હોય, તેમજ પ્રતિકુળ હવામાન વચ્ચે ટકી શક્યા હોય, રોગ વચ્ચે તંદુરસ્ત રહ્યા હોય, ઓવા પાણીએ પાક્યા હોય એવા વિવિધ ગુણવત્તાવાળાં બીજનો છોડ પસંદ કરીને તેને માર્કીંગ રીબીન બાંધી અલગ તારવીને આગલા વર્ષની વાવણી માટે આવાં બિયારણો રાખી લેવાં. આ બિયારણ ખરાબ ન થાય તે રીતે માટીનાં વાસણમાં બહુ ગરમ ન હોય, બહુ ઠંડા ન હોય તેવા સમશિતોષણ વાતાવરણ વાળી જગ્યામાં રાખવાં, તે પહેલાં છાણાની રાખ, અગ્નિહોત્રની રાખ વધુ સારી રહે છે. તેમાં બીજ સાચવવાં, જેથી બીજ પર કોઈ વિપરીત અસર ન પડતાં જીવાતથી બચાવી અસલ ગુણ સાથે વર્ષ દરમિયાન ટકાવી શકાય. બીજ વાવતાં પહેલાં બીજામૃતનો પટ આપ્યા બાદ વાવવાં જેથી સારો ઉગાવો થઈ શકે.